

**ACORDO DE COOPERAÇÃO ACADÊMICA,
CIENTÍFICA E CULTURAL**
entre a
**UNIVERSIDADE FEDERAL DA BAHIA,
SALVADOR, BAHIA, BRASIL**
e **POZNAN UNIVERSITY OF TECHNOLOGY,
POZNAN, POLÔNIA**

Com o objetivo de fortalecer os laços de cooperação entre o Brasil e a Polônia, a **Universidade Federal da Bahia**, doravante denominada UFBA, representada neste ato pelo Magnífico Reitor, Prof. João Carlos Salles Pires da Silva, e a **Poznan University of Technology**, doravante denominada PUT, representada neste ato, pelo/pela Professor Tomasz Łodygowski Ph.D., D.Sc., Eng., firmam o presente Convênio de Cooperação Acadêmica, Científica e Cultural.

**CAPÍTULO I
DO ESCOPO DA COOPERAÇÃO**

ARTIGO 1:

As áreas de cooperação beneficiadas por este Convênio incluem qualquer campo do conhecimento, escola, faculdade, instituto, departamento, centro, núcleo ou programa de extensão ou pesquisa que seja considerado de interesse mútuo e que possa contribuir para a consecução das metas estabelecidas pelas Partes.

**CAPÍTULO II
DAS ÁREAS DE COOPERAÇÃO**

ARTIGO 2:

Serão prioritariamente promovidas as seguintes atividades:

- a) Intercâmbio de estudantes de cursos de graduação e de pós-graduação;
- b) Colaboração entre professores e pesquisadores no que concerne ao desenvolvimento de projetos de extensão e de pesquisa;
- c) Colaboração incluindo a possibilidade de Posdoutorado e Professor visitante;
- d) Promoção de eventos científicos;
- e) Orientação e co-orientação de dissertações de Mestrados e teses de Doutorado; e participação em bancas examinadoras;
- f) Permuta de material bibliográfico.

**UMOWA O WSPÓŁPRACY AKADEMICKIEJ,
KULTURALNEJ I NAUKOWEJ**
pomiędzy
**UNIWERSYTETEM FEDERALNYM W BAHII,
SALVADOR, BAHIA, BRAZYLIA**
i
POLITECHNIKĄ POZNAŃSKĄ, POZNAŃ, POLSKA

W celu wzmacniania więzów współpracy między Brazylią i Polską **Universytet Federalny w Bahii**, zwany dalej UFBA, i reprezentowany przez jego Rektora, Prof. João Carlos Salles Pires da Silva, i **Politechnika Poznańska**, zwana dalej PUT, reprezentowana przez prof. dr hab. inż. Tomasza Łodygowskiego, podpisują niniejszą umowę o współpracy kulturalnej, edukacyjnej i naukowej.

**ROZDZIAŁ I
ZAKRES WSPÓŁPRACY**

ARTYKUŁ 1:

Obszary współpracy ujęte w niniejszej Umowie obejmują wszelkie dziedziny wiedzy, szkoły, wydziały, instytuty, centra lub rozszerzone programy czy badania które uznane zostaną za interesujące dla obu stron i mogą przyczynić się do osiągnięcia celów nakreślonych przez obie strony.

**ROZDZIAŁ II
OBSZARY WSPÓŁPRACY**

ARTYKUŁ 2:

Następujące działania będą traktowane jako priorytetowe:

- a) Wymiana studentów na poziomie licencjackim i ponadlicencjackim;
- b) Współpraca pomiędzy wykładowcami i pracownikami naukowymi nad rozwojem badań;
- c) Współpraca w ramach formatów ponad-doktoranckiego lub profesora wizytującego;
- d) Promocja wydarzeń naukowych;
- e) Nadzór i wspólny nadzór nad pracami magisterskimi i doktoratami; udział w pracy komisji egzaminacyjnych;
- f) Wymiana materiałów bibliograficznych

CAPÍTULO III DAS FORMAS DE COOPERAÇÃO

ARTIGO 3:

As condições para a realização de atividades conjuntas e as possibilidades de utilização dos produtos delas resultantes serão decididas de comum acordo, e merecerão ampla divulgação interna em ambas as instituições.

CAPÍTULO IV DAS FINANÇAS

ARTIGO 4:

O presente Acordo de Cooperação não implica em nenhum compromisso financeiro, seja de uma parte, seja da outra. Projetos que envolvem a aquisição e gestão de recursos financeiros estarão sujeitos a Termos Aditivos, nos quais as partes envolvidas devem anexar documentação certificadora do financiamento.

CAPÍTULO V DO PROGRAMA DE INTERCÂMBIO DE ESTUDANTES

ARTIGO 5:

Em observância ao disposto no Artigo 2, as instituições comprometem-se a envidar esforços no sentido de promover e incentivar o intercâmbio de seus estudantes.

ARTIGO 6:

São os seguintes os princípios gerais deste Programa:

§1º. Entende-se por *instituição de origem* a universidade na qual o aluno está regularmente matriculado ao candidatar-se ao intercâmbio e por *instituição anfitriã* a universidade onde o aluno permanecerá, temporariamente, na condição de aluno de intercâmbio. Entende-se por *intercambista* o estudante participante deste Programa de Intercâmbio.

§2º. O objetivo deste Programa é promover e tornar possível o intercâmbio, em fluxo contínuo, de estudantes de graduação e de pós-graduação de ambas as Universidades.

§3º. Na seleção dos candidatos, deverão ser observados os seguintes princípios:

I. À instituição de origem caberá promover a seleção

ROZDZIAŁ III METODY WSPÓŁPRACY

ARTYKUŁ 3:

Warunki realizacji wspólnych działań a także wykorzystania ich wyników będą uzgadniane wspólnie; ponadto będą one szeroko upowszechniane w obu instytucjach.

ROZDZIAŁ IV FINANSE

ARTYKUŁ 4:

Niniejsza umowa nie wiąże się z żadnymi zobowiązaniem finansowymi wobec żadnej ze stron. Projekty wymagające zdobycia i zarządzania środkami finansowymi objęte zostaną umowami dodatkowymi, do których strony będą musiały dołączyć dokumentację dotyczącą ich finansowania.

ROZDZIAŁ V PROGRAM WYMIANY STUDENTÓW

ARTYKUŁ 5:

Zgodnie z treścią Artykułu 2, obie instytucje podejmują się promowania i rozwoju programów wymiany studentów.

ARTYKUŁ 6:

Ogólne zasady Programu wymiany studentów brzmią następująco:

§1. Uniwersytet na którym kandydat do wymiany studenckiej studiuje na stałe zwany będzie dalej *instytucją macierzystą*, a instytucja w której student będzie przebywać tymczasowo w ramach programu wymiany zwana będzie *instytucją goszczącą*. Student biorący udział w programie wymiany zwany będzie *studentem na wymianie*.

§2º. Celem niniejszego programu jest promowanie i umożliwienie stałej wymiany studentów na poziomie licencjackim i ponad-licencjackim pomiędzy obydwoma uniwersytetami.

§3º. Przy doborze studentów do programu należy przestrzegać następujących zasad:

I. Instytucja macierzysta decyduje o doborze

dos participantes neste Programa, tendo a liberdade de definir internamente os critérios acadêmico-administrativos que a nortearão;

II. A instituição anfitriã compromete-se a acatar a seleção realizada pela instituição de origem;

III. À instituição anfitriã é reservado o direito de fazer ajustes finais na seleção, em função da disponibilidade de vagas e/ou orientadores nos campos do conhecimento pretendidos;

IV. Cada instituição disporá **2** vagas, a cada período letivo, à disposição deste Programa, perfazendo um total de vagas anualmente;

V. As instituições participantes deste Acordo comprometem-se a manter em equilíbrio o número de estudantes intercambiados, numa base de um-para-um. Eventuais desequilíbrios deverão ser compensados no período subsequente.

§4º. As seguintes linhas deverão nortear o Programa:

I. Cada intercambista poderá candidatar-se a qualquer curso de graduação ou pós-graduação oferecido pela instituição anfitriã;

II. Para poder participar do Programa, o intercambista da UFBA deverá ter integralizado 50% da carga horária total do seu curso regular na instituição de origem (no caso de curso de graduação). No caso de curso de pós-graduação, o intercambista da UFBA deverá ter integralizado 1 semestre (mestrado) ou dois semestres (doutorado), de estudos regulares na instituição de origem. Vale salientar, no entanto, que a decisão sobre este formato é de inteira responsabilidade do Colegiado dos Programas de Pós-Graduação;

III. Cada intercambista de graduação poderá passar no mínimo um (1) semestre letivo e, no máximo, dois (2) semestres letivos na instituição anfitriã, salvo em casos de participação em projetos específicos de pesquisa ou em eventos científicos, de duração mais curta;

IV. Os intercambistas estarão na instituição anfitriã na condição de *estudante visitante*, não tendo, portanto, o

uczestników niniejszego programu, autonomicznie wybierając kryteria akademicko-administracyjne.

II. Gdy dany uniwersytet pełni rolę instytucji goszczącej zobowiązuje się do respektowania doboru dokonanego przez instytucję macierzystą;

III. Instytucja goszcząca zastrzega sobie prawo dokonania ostatecznych poprawek odnośnie wyboru kandydatów w zależności od dostępności miejsc i/lub promotorów dla danego przedmiotu;

IV. Każda z tych instytucji zarezerwuje dla niniejszego programu **2** miejsca w każdym semestrze, co rocznie daje **4** miejsca;

V. Obie instytucje będą dążyć do utrzymania równowagi wzajemnej co do liczby studentów na wymianie. Wszelkie zaburzenia winny być wyrównane poprzez przepływ studentów w kolejnych okresach.

§4º. Program winien kierować się następującymi zasadami:

I. Każdy student na wymianie może ubiegać się o dowolny kurs na poziomie licencjackim lub wyższym w instytucji goszczącej.

II. By móc uczestniczyć w programie student na wymianie musi zaliczyć 50% całkowitej liczby godzin wymaganych programem studiów na uczelni macierzystej (to w przypadku studiów na poziomie licencjackim). W przypadku studiów na poziomach wyższych student na wymianie winien zaliczyć 1 semestr (poziom magisterski) lub dwa semestry (poziom doktorancki) programu studiów na swojej uczelni macierzystej. Jednakże ostateczna decyzja co do tego formatu należy wyłącznie do odnośnej Komisji Programów Ponadlicencjackich;

III. Studenci programów licencjackich winni podjąć studia na minimum jednym i maksimum dwóch semestrach na uczelni goszczącej, za wyjątkiem udziału w projektach badawczych, lub programach naukowych trwających krócej.

IV. Studenci na wymianie mają status *studenta wizytującego* i jako tacy nie mają prawa otrzymać tytułu czy

direito de colar grau e de receber diploma desta instituição;

V. Os créditos obtidos por cada intercambista na instituição anfitriã serão aproveitados pela instituição de origem e incorporados ao seu Histórico Escolar, de acordo com critérios internamente estabelecidos;

VI. Após completado o período de intercâmbio, o intercambista deverá retornar à sua instituição de origem. Qualquer extensão do período na instituição anfitriã deverá ser previamente aprovada por ambas as instituições;

VII. Caso o intercambista pretenda, após completado o período de intercâmbio, permanecer na instituição anfitriã como estudante regular, deverá submeter-se às regras de candidatura e seleção nela vigentes e cancelar o seu vínculo com a instituição de origem. De forma alguma a sua condição de intercambista privilegiará o seu ingresso na instituição anfitriã como aluno regular;

VIII. Todo intercambista deverá submeter-se aos procedimentos acadêmicos e às regras de conduta regulamentares na instituição anfitriã, estando sujeito às sanções previstas em seu Regimento.

§5º. Ressalvadas as observações contidas nos Parágrafos 3º e 4º, ambas as instituições se comprometem a:

I. Orientar o futuro intercambista quanto à obtenção do visto de estudante, imprescindível à sua participação no Programa;

II. Acolher o intercambista, garantindo-lhe orientação acadêmica adequada;

III. Garantir ao intercambista o acesso a todas as facilidades oferecidas aos alunos regulares da universidade anfitriã;

IV. Fornecer ao intercambista, ao final de cada período letivo, um Histórico Escolar oficial, do qual constem as disciplinas cursadas e, para cada uma, a respectiva carga horária, o número de créditos acadêmicos correspondentes e o grau final obtido.

§6º. No que concerne aos custos de participação do Programa, deverão ser seguidos os seguintes procedimentos:

I. Todo intercambista será isento do pagamento de

diplomu na instytucji goszczącej;

V. Zaliczenia uzyskane przez studentów na wymianie na uczelni goszczącej będą akceptowane przez instytucję macierzystą i zostaną ujęte w Karcie Przebiegu Studiów zgodnie z ustalonimi kryteriami wewnętrznymi;

VI. Po ukończeniu wymiany studenci winni powrócić na swój macierzysty uniwersytet. Ewentualne przedłużenie może mieć miejsce przy wcześniejszej aprobacie obu instytucji (zgodnie z ustaleniami w punkcie VII);

VII. W przypadku gdyby studenci na wymianie zapragnęli pozostać na uczelni goszczącej po ukończeniu wymiany winni poddać się regułom rekrutacji obowiązującym na tej uczelni i zakończyć związki instytucją macierzystą. Status studenta na wymianie w żaden sposób nie ułatwia podjęcia regularnych studiów na uniwersytecie goszczącym;

VIII. Studenci na wymianie winni przestrzegać procedur akademickich i zasad postępowania obowiązujących w instytucji goszczącej zgodnie z jej Regulaminem.

§5º. W celu spełnienia warunków wymienionych w paragrafie 3 i 4 obie instytucje zobowiązują się:

I. Instruować przyszłych studentów odnośnie otrzymania wizy studenckiej, która jest podstawowym warunkiem uczestnictwa w programie;

II. Witać i służyć pomocą studentom na wymianie, oferując odpowiednie ukierunkowanie co do programu studiów;

III. Zapewnić studentom na wymianie dostęp do wszelkich obiektów jakie dostępne są dla wszystkich studentów uczelni goszczącej;

IV. Wydać studentom na wymianie formalną Kartę Przebiegu Studiów wyszczególniającą przedmioty, liczbę godzin zajęć, wartość punktową zaliczenia i uzyskaną końcową ocenę.

§6º. Należy przestrzegać następujących procedur odnośnie kosztów uczestnictwa w Programie:

I. Studenci na wymianie zwolnieni będą z opłat

mensalidades, semestralidades ou anuidades;

II. Quaisquer cursos não-regulares oferecidos pela instituição anfitriã a pedido da instituição de origem serão cobrados;

III. Todo intercambista arcará com suas despesas para obtenção de visto de estudante, viagem, hospedagem, seguro saúde internacional e repatriamento, alimentação, transporte, aquisição de material escolar, dentre outras, que se façam desejadas ou necessárias durante o período de intercâmbio.

CAPÍTULO VI DA REPRESENTAÇÃO INSTITUCIONAL

ARTIGO 7:

As Partes indicam, para responder pela administração das atividades realizadas no âmbito deste Acordo, dois Coordenadores Institucionais. O Coordenador Institucional da UFBA enviará relatórios anuais à Assessoria para Assuntos Internacionais - AAI/UFBA.

- Coordenador Institucional da UFBA:
Salvador Ávila Filho

- Coordenador Institucional da PUT:
Beata Mrugalska

CAPÍTULO VII DA VIGÊNCIA

ARTIGO 8:

Este Acordo de Cooperação vigorará por cinco (5) anos a partir da data da última assinatura, podendo ser renovado, por igual período, mediante acordo mútuo, por escrito.

Qualquer uma das partes poderá cancelar o presente Acordo através de notificação, por escrito, até noventa (90) dias antes de seu término, sem prejuízo para as atividades, programas ou projetos que estiverem sendo desenvolvidos.

czesnego w instytucji goszczącej;

II. Wszelkie zajęcia ponadprogramowe oferowane przez instytucję goszczącą na prośbę instytucji macierzystej objęte są dodatkowymi kosztami;

III. Studenci na wymianie we własnym zakresie pokrywają koszty związane z wizami, koszty podróży międzynarodowej, zakwaterowania, ubezpieczenia medycznego i repatriacji, wyżywienia, transportu na miejscu, zakupu materiałów do nauki i wszelkich innych osobistych wydatków jakie uznają za pożądane czy konieczne w trakci wymiany.

ROZDZIAŁ VI REPREZENTACJA NA UCZELNIACH

ARTYKUŁ 7:

Obie strony wskazują dwóch uczelnianych koordynatorów odpowiedzialnych za administrowanie działań w ramach niniejszej umowy. Koordynator uczelniany ze strony UFBA przesyłać będzie doroczne raporty do Assessoria para Assuntos Internacionais - AAI/UFBA.

- Koordynator uczelniany na UFBA:
Salvador Ávila Filho

- Koordynator uczelniany na PUT:
Beata Mrugalska

ROZDZIAŁ VII TERMIN WAŻNOŚCI UMOWY

ARTYKUŁ 8:

Niniejsza Umowa jest ważna 5 (pięć) lat od daty podpisania i przy obopólnej pisemnej zgodzie może być wznowiona na taki sam okres.

Każda ze stron ma prawo anulować niniejszą umowę dając wypowiedzenie na co najmniej 90 dni przed jej wygaścięciem, bez szkody dla działań, programów czy projektów będących w toku.

Assinado pela **UFBA** e pela **PUT**, em dois (2) exemplares originais.

Prof. João Carlos Salles Pires da Silva
Reitor

Universidade Federal da Bahia

Data: 08/03/2019

REKTOR
POLITECHNIKI POZNAŃSKIEJ
prof. dr hab. inż. Tomasz Łodygowski

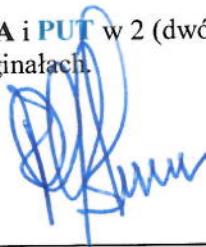
Professor Tomasz Łodygowski Ph.D., D.Sc.,
Eng.
Reitor

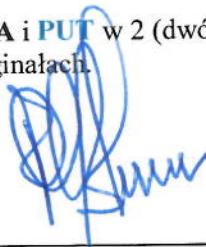
Poznan University of Technology

Data: 08/03/2019

Podpisane przez **UFBA** i **PUT** w 2 (dwóch) równobrzmiących oryginałach.

Prof. Tomasz Łodygowski
Rektor

Universidade Federal da Bahia

Data: 08/03/2019

REKTOR
POLITECHNIKI POZNAŃSKIEJ
prof. dr hab. inż. Tomasz Łodygowski

Profesor dr hab. inż. Tomasz Łodygowski
Rektor

Politechnika Poznańska

Data: 08/03/2019